

CREDIMUS

LUTERA AKADĒMIJAS RAKSTI

Teolģisks, sociālrelģisks un kultģrvēsturisks izdevums

3. SĒJUMS

Lutera Akadģmija, 2025 A.D.

ISSN: 3044-7062

CREDIMUS. LUTERA AKADĒMIJAS RAKSTI

Teoloģisks, sociālreligijsks un kultūrvēsturisks izdevums

3. sējums

Izdevējs: Nodibinājums "Lutera Akadēmija"

Alksnāja iela 3, Rīga, LV-1050

Krājums izdots saskaņā ar Lutera Akadēmijas Zinātnes padomes

2025. gada 2. decembra sēdes lēmumu

Sastādītājs un zinātniskais redaktors *Dr. theol.* Guntis Kalme

Literārā redaktore *Dr. philol.* Ieva Kalniņa

Mākslinieks un maketētājs Arnis Grinbergs

Redkolēģija:

Dr. theol. Guntis Kalme (Lutera Akadēmija)

Dr. theol. Jouko Talonen (Helsinki Universitāte)

Dr. theol. Thomas Appelquist (Kārlstades Universitāte)

Dr. theol. Daniel Johansson (Gēteborgas Luteriskās teoloģijas skola)

Dr. cand. theol. Laila Čakare (Lutera Akadēmija)

Dr. theol. Uģis Sildegs (Lutera Akadēmija)

Dr. theol. Randar Tasmuth (Igaunijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Teoloģijas institūts)

Dr. theol. Torbjörn Johansson (Gēteborgas Luteriskās teoloģijas skola)

© Mēliss Fridentāls (*Meelis Friedenthal*), Rinalds Grants, Māra Grudule, Guntis Kalme,

Ernesta Kazakēnaite (*Ernesta Kazakēnaitē*), Viesturs Rikveilis, Uģis Sildegs,

Jouko Talonens (*Jouko Talonen*), Anta Trumpa, Pēteris Vanags, teksts, 2025

© Lutera Akadēmija, 2025

Izdevums licencēts ar *Creative Commons Attribution 4.0* licenci.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19346380>

**Credimus 3. sējums veltīts Ernsta Glikā "Priekšvārda latviešu
Jaunās Derības tulkojumam" 340. gadadienai**

Ernesta Kazakēnaite / *Ernesta Kazakēnaite*

Piezīme par Fīrekera studijām Leidenes Universitātē un viņa dzimšanas datumu¹

ANOTĀCIJA

Rakstā īsi aplūkota pieejamā biogrāfiskā informācija par Kris-tofu Fīrekeru un publicēts viņa imatrikulācijas ieraksts Leidenes Universitātē. No pētījuma izriet vairāki nozīmīgi secinājumi. Pirmkārt, Fīrekers neapšaubāmi ir studējis Leidenes Universitātē – viņš imatrikulēts 1636. gada 6. oktobrī. Otrkārt, viņš dzīvojis *de Moorman* rezidencē Pieterskerk–Choorsteeg ielā, kuras precīza adrese vēl nav noskaidrota. Treškārt un vissvarīgāk, imatrikulācijas ierakstā norādīts, ka tobrīd Fīrekeram bija 24 gadi. Tas ļauj secināt, ka viņš nav dzimis 1615. gadā, bet gan ap 1612. gadu.

Atslēgvārdi: Fīrekera dzimšanas gads, Leidenes Universitāte, Fīrekera adrese Leidenē.

¹ Raksts pamatā tulkots no Kazakēnaite (2018), kas pirmo reizi publicēts žurnālā “Baltu filoloģija”, taču šī versija ir raksta autore pilnveidota un papildināta. Cita veida pārskats pieejams arī Kazakēnaite (2025).

Zināmais par Fīrekeru

Kristofs Fīrekers (lat. *Christophorus Fureccerus*²) ir nenoliedzami ievērojams 17. gadsimta dzejnieks un tulkotājs. Interesantā kārtā viņš pats nav izdevis nevienu pilnīgu atsevišķu grāmatu, kas būtu saglabājusies līdz mūsdienām. Toties viņa sagatavotos materiālus ir izmantojuši citi autori, atsaucoties uz viņu, izdodot perikopju krājumus, vārdnīcas vai gramatikas. Līdz ar to Fīrekera uzvārds ir labi pazīstams latviešu rakstu valodas pētniekiem. Tiesa, biogrāfiskās ziņas par viņu ir ļoti trūcīgas, un šobrīd ir zināmas tikai vairākas precīzas atsauces uz viņu 17. gadsimta dokumentos. Tās ir šādas.³

1. 1632. gada 1. maijā *Academia Gustaviana* (tagadējā Tartu Universitāte) *Depositio*⁴ sarakstā viņš pieminēts kā *Christophorus Fureccerus, Semgallus*, bet 1632. gada 15. maijā – precizēts kā *Christophorus Fureccerus, Nersta-Semgallus* (sk. Recke, Napiersky 1859: 204; Bērziņš 1928; Tering 1984: 138; Tering 2018: 317).

2. 1633. gada 10. jūnijā⁵ un 12. augustā viņš piedalījās Georga Manceļa vadītajos *Academia Gustaviana* disputos (sk. Sainio 1978: 39–40; Tering 1984: 138).

3. 1636. gada 6. oktobrī viņš iestājās Leidenes Universitātē (sk. tālāk 2. daļu).

4. 1644. gada 23. februārī⁶ viņš apmeklēja Sebastianu Beseru Pienavas muižā⁷ (sk. Arbuzov 1890: 36).

2 Arī *Christoph Fürecker* (Recke, Napiersky 1859: 204; Tering 2018: 317) un *Christophorus Furererus* (sk. tālāk Leidenes Universitātes ierakstu). Sainio (1978: 40, 113) viņu kļūdaini dēvē par *Christianus Fureccerus*, lai gan viņa pieminētajos disputos viņš trīsreiz minēts kā *Christophorus Fureccerus* (sk. Mancelius 1633: [8], [25], [61]).

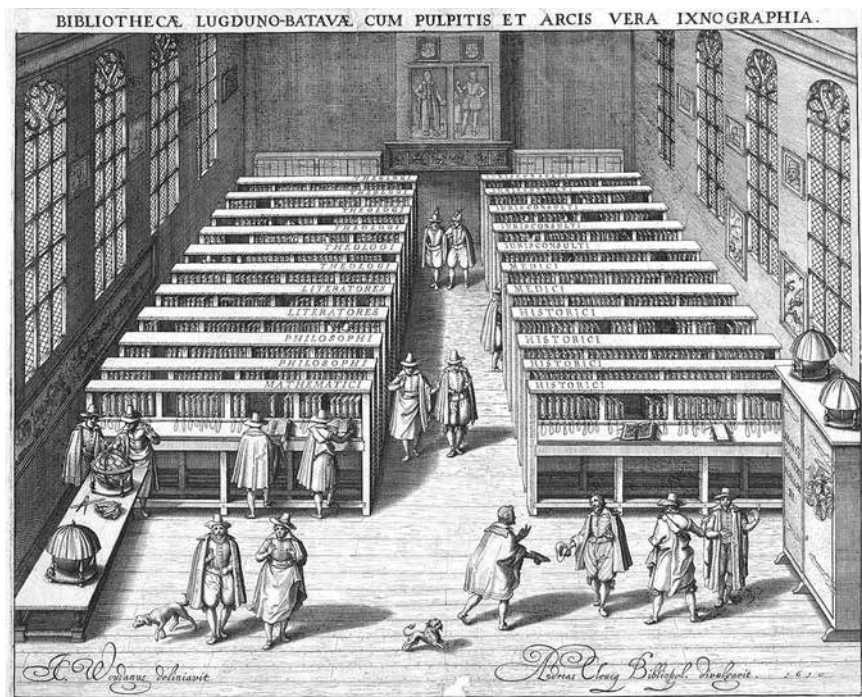
3 Datumi ir norādīti pēc vecā kalendāra, t. i., tie, kas atzīmēti ierakstā, vai tie, kurus norādījuši autori.

4 *Depositio* (no latīņu valodas *depositio cornuum* – ragu noņemšana) ir ceremonija, kurā jaunreģistrētais students svinīgi atmet nenobriedumu (Rüegg 1992: 349).

5 Grudule (2015: 8; 2017: 116) un Tering (2018: 317) norādījuši 17. jūniju (sk. Mancelius 1633: [25]).

6 LKV (5: 8679) liecina, ka viņš šeit viesojies 1643. gadā, bet saskaņā ar Arbuzova datiem (Arbuzovs 1890: 36) Besers ieradās Pienavā tikai 1644. gada februārī.

7 Interesanti, ka 1642. gadā Beseru apmeklēja Mihaels Sartorijs, kurš, tāpat kā Fīrekers, arī 1636. gadā studēja teoloģiju Leidenē (reģistrēts 2. jūlijā) (sk. Arbuzov 1890: 35).

1. attēls. Leidenes Universitātes bibliotēka 17. gs. Zīmējums no J. C. Woudanus izdevuma (1610), kas glabājas Leidenes Universitātes bibliotēkā, svītrkods: COLBN Port 315-III N 22.

5. 1677. gadā Jāņos viņš minēts kā Engures mācītāja Martina Bihnera dēla krusttēvs (sk. Arbuzovs 1925: 107; Bērziņš 1928: 156).

Cita biogrāfiskā informācija par Firekeru atsaucēs ir pieņēmumi, kā viss varētu būt bijis. Piemēram, var pieņemt, ka Firekers pirms akadēmijas ir mācījies Tartu pilsētas ģimnāzijā, un, lai gan tas šķiet nenoliedzams fakts⁸, nav precīzi zināms, no kura gada. Vienā vietā minēts, ka viņš sācis mācības 1630. gadā (Draviņš 1965: 98, 112), proti, ģimnāzijas dibināšanas gadā, bet citā vietā atrodam 1631. gadu (Tering 1984: 138). Līdzīga situācija ir arī ar Firekera uzturēšanās

⁸ Tas patiešām varēja notikt, jo 1630. gada beigās Tartu nodibināja ģimnāziju. Tā 1632. gadā tika reorganizēta par universitāti (Frijhoff 2008: 177), un 62,2 % no pirmajiem 45 studentiem bija tieši ģimnāzijas audzēkņi. Pārējie bija no Upsālas Universitātes (21,4 %) un citām vietām (Tering 1984: 138).

laiku Dobelē, ko zinām, balstoties uz Heinriha Adolfa priekšvārdu *Vermehretes Lettijches Hand=Buch* (VLH) 1685. gada izdevumā un pateicoties vēsturniekam Karlam Ludvigam Tečam (Tetsch 1770: 172–173). Tāpat arī svarīgākie datumi – viņa dzimšanas un nāves gads – atsaucēs ir hipotētiski un patiešām ne visi ir pareizi (sk. tālāk 2. daļu). No minētā 1685. gada Adolfa priekšvārda VLH izdevumā mēs uzzinām, ka Fīrekers tolaik jau bija miris. Priekšvārds ir parakstīts pavasarī, tāpēc atsaucēs zinātniskajā literatūrā var atrast gan uz 1684. gadu, gan biežāk uz 1685. gadu, bet vairumā gadījumu tas ir “ap 1685.” vai “1684./1685. gadā”. Dzimšanas datumi atsaucēs trūcīgo zināšanu dēļ ir vēl atšķirīgāki, taču, kopš parādījusies salīdzinoši jauna informācija par Fīrekeru studiju laiku Leidenē, tas ir kļuvis skaidrāks.

Fīrekeru studijas Leidenē un dzimšanas gads

Pateicoties Māras Grudules un Jirgena Bejera sarakstei⁹, iespējams pievērst uzmanību Fīrekeru studijām Leidenes Universitātē, kas līdz šim pētniekiem nebija zināmas. Šķiet, ka pirmo reizi tas minēts Arvo Teringa izdotajā grāmatā *Album Academicum der Universität Dorpat (Tartu) 1632–1710* (Tering 1984), kuras 138. lappusē ir rakstīts:

38. Fürecker (Füeckerus, Füreker), Christophor(us), Nerft (Semg). * um 1612, lebte noch 1677, † vor 1685. V.: Chr. F., P. in Nerft. Stud. Gymn. Dorpat 1631, imm. Leiden² 6. 10. 1636 (Theol.). AG: Dep. 1. 5. 1632; Disp. 10. 6. 1633, 12. 8. 1633 (Mancelius). Lebte in Kurland wahrsch. als Präzeptor; Verfasser d. lett. Grammatik, lett. geistlicher Dichter, Übersetzer d. Bibel ins Lettische.

Lit.: L. Bērziņš, Kristofors Fūrekers un viņa nōzime, 145–224; L. Bērziņš, Kristofors Fūrekers, 362–365; K. Dravinš, Kristofora Fūrekeru jaunības dzejoli, 124–126; K. Dravinš, Altlettische Schriften, 60–67, 83–114; K. Dravinš, Zwei Beiträge, 88–90; A. Ozols, Veclatviešu rakstu valoda, 211–229; Busch, 417; Alb. stud. Acad. Lugd., 281; Sainio, 39, 40.

Qu.: UB Tartu, F. 7, Nr. 32, Bl. 3v.; Nr. 33, Bl. 3.

Kopumā Terings sniedz daudz svarīgas informācijas, lai gan teikto par Fīrekeru kā “Bībeles tulkotāju latviešu valodā” (Tering 1984:

⁹ Skat. Grudule 2015: 8, 5. zemsvītras piezīmi vai 2017: Nr. 116, 7. zemsvītras piezīmi.

138, Tering 2008: 303) var apstrīdēt, jo viņš tulkojis tikai daļu no Bībeles, – mūsdienās ir zināmi viņa tulkotie fragmenti, iespiesti VLH. Papildus iepriekš minētajam varam pamanīt salīdzinoši jaunu informāciju, kas latviešu valodā sarakstītajā literatūrā nemaz nav atrodama, – Fīrekers dzimis ap 1612. gadu. Līdz šim tikai šie datumi ir atrodami atsaucēs: 1613/15 (sk. Ozols 1965: 211) un ap 1615. gadu (sk. Grudule 2015: 8; Grudule 2017: 116). Tādējādi, lai gan Bērziņš pieņēma, ka Fīrekers universitātē iestājās tieši 20 gadu vecumā¹⁰, 1612. gada datums nekur citur nav atrodams. Kad sāku vairāk interesēties par Fīrekeru studijām Leidenē, atradu Leidenes Universitātes studentu sarakstu, kas iespiests grāmatā *Album studiosorum Academiae lugduno batavae MDLXXV-MDCCCLXX* (1875), kur 281. lappusē rakstīts:

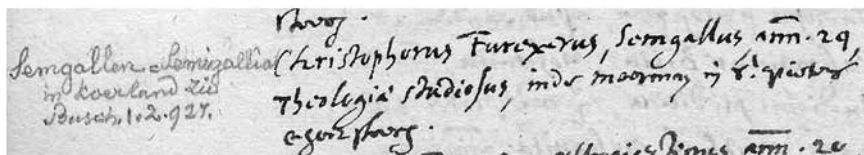
Oct. 6. JOHANNES ROTA Rotterodamensis. 20, P.
 „ JACOBUS WALÆUS Medioburgensis. 20, T.
 „ JACOBUS SLUYSKEN Hardervicenus. 26, J.
 „ CHRISTOPHORUS FUREXERUS Semgallus. 24. T.

1636. gada 6. oktobra ieraksts ir svarīgs ne tikai tāpēc, ka tas liecina, ka Fīrekers studējis teoloģiju (apzīmēts ar “T.”) Leidenē, bet arī tāpēc, ka viņam tobrīd bija 24 gadi. Tas nozīmē, ka viņa dzimšanas gadam vajadzētu būt 1612., nevis 1615. gadam. Visticamāk, arī Terings šo datumu norādīja saskaņā ar Leidenes Universitātes ierakstu. Protams, ja Fīrekeru dzimšanas datums būtu bijis pēc 6. oktobra, varētu domāt, ka viņš ir dzimis 1611. gadā, jo tobrīd viņam būtu bijuši 24 gadi. Tomēr ierakstu veica gada beigās, 6. oktobrī, tāpēc, visticamāk, viņa dzimšanas gads ir 1612. Ja tas būtu gada izskaņā, tad varētu būt bijis citādi, kā rāda lietuvieša Jona Božimovska piemērs. Viņš ir reģistrēts 1636. gada 15. jūlijā, un norādīts, ka viņam bija 25 gadi (*Album studiosorum* 1875: 278), un tas ir pareizi, jo ir zināms, ka viņš ir dzimis 1610. gada 11. oktobrī.

¹⁰ Lai gan plašāko pētījumu par Fīrekeru sarakstījis Bērziņš (1928), viņa dzimšanas diena nevienā vietā, izņemot 154. lpp., nav ne pieminēta, ne apspriesta: “Rēķinot, ka viņš universitātē iestājās *ar apaļiem 20 gadiem*, viņam tobrīd, kad Adolfs nonāca Dobelē, būtu jau bijis gadu 40.” [Izcēlusi E. K.]

Iepriekš minētajā *Album studiosorum Academiae Lugduno Batavae MDLXXV–MDCCCLXX* (1875) nav norādīts, cik ilgas bija Firekera studijas, bet Terings (2018: 317) norāda, ka tas bija līdz 1638. gadam, un piebilst, ka viņam bija jāsaņem luterāņu Baznīcas stipendija.¹¹ Pārskatot Leidenes Universitātes studentu sarakstus, Martine Zūtemana van Pelta (*Martine Zoeteman–van Pelt*) (2011: 421) norāda, ka universitātes locekļiem ik gadu februārī bija jāatjauno reģistrācija. Šā iemesla dēļ varētu cerēt uz precīzu datumu, kad Firekers pabeidza studijas Leidenē, vai vismaz gadu, kad viņš nebūtu iekļauts sarakstos. Diemžēl pēc sadarbības ar Leidenes Universitātes Speciālo kolekciju dienesta bibliotekāri Silviju Kompānu–Vermetenu (*Silvia Compaan–Vermetten*) izrādījās, ka *recensielijsten* par laikposmu no 1622. līdz 1650. gadam nav saglabājušies.¹² Tāpēc pagaidām nav skaidrs, cik ilgas bija Firekera studijas Leidenē.

Patiesībā drukātajā *Album studiosorum Academiae Lugduno Batavae MDLXXV–MDCCCLXX* (1875) nav iekļauta visa reģistra informācija, proti, nav norādīta dzīvesvieta. Apskatot rokrakstu, atrodam¹³:

2. attēls. Albuma *Album studiosorum* rokraksta 162. lpp. kopija no Leidenes Universitātes arhīva; svītrkods: ASF 9

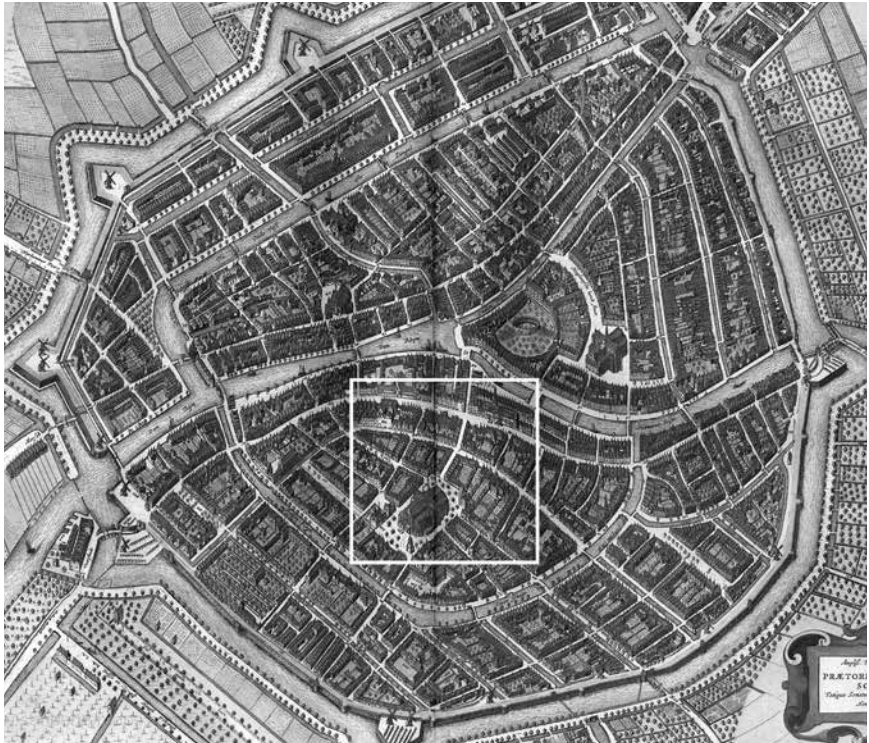
11 Jāpiebilst, ka, pēc Leidenes Universitātes bibliotekāres Silvijas Kompānas–Vermetenas (*Silvia Compaan–Vermetten*) teiktā, lai gan Terings (2018: 17) atsaucas uz *Spendenbuch Leiden*, apgalvojot, ka Firekers studējis līdz 1638. gadam, viņš tajā nav pieminēts. Šī informācija vēl ir jāpārbauda *de visu*.

12 Vairāk skat. Prögler 2016: 130.

13 Pieraksts ar zīmuli kreisajā pusē veikts vēlāk, iespējams, sagatavojot *Album studiosorum Academiae Lugduno Batavae MDLXXV–MDCCCLXX* (1875), vai varbūt vēl vēlāk. Tas, visticamāk, bija vajadzīgs tāpēc, ka Leidenes Universitātes vēsturē bija tikai viens students ar piezīmi *Semgallus*.

Transkripcija: *Christophorus Furexerus, Semgallus, aⁿn. 24, Theologia studiosus, in de Moorman in S. Pieters choorsteech.*

Tā atklāj ne tikai iepriekš minētos faktus, bet arī to, ka studiju laikā Leidenē Fīrekers dzīvoja S. Pieters choorsteech ielā (tagad Pieterskerk–Choorsteeg, kas atrodas starp Pieterskerkhof un Lan-gebrug) – praktiski Leidenes centrā, netālu no Pētera baznīcas (Pieterskerk) un Leidenes Universitātes (sk. 3. attēlu). Ierakstā ir arī norādīts *in de Moorman*, taču precīzu šīs rezidences adresi Pieterskerk–Choorsteeg ielā pagaidām nav izdevies noskaidrot.

3. attēls. Izvilums no 1649. gada Joana Blaua (*Joan Blaeu*) izdotās Leidenes kartes. Pieterskerk–Choorsteeg iela atzīmēta kartes centrā.

Nobeigums

Rakstā pieminētie fakti vieš cerību, ka ar laiku uzzināsim vēl vairāk par Fīrekera biogrāfiju. Ir vērts ieskatīties Leidenes Universitātes un pilsētas arhīvu dokumentos, ka arī padomāt par studiju kalvinistu universitātē, kas tolaik piedzīvoja savu zelta laikmetu, ietekmi uz Fīrekera domas attīstību un reliģisko tekstu tulkojuma stratēģijas izvēli. Jo tieši viņa uzturēšanas laikā, 1637. gadā, tika publicēts slavenais *Statenbijbel*, proti, pirmais Bībeles tulkojums holandiešu valodā no oriģinālavotiem, pie kā strādāja viņa toreizējais pasniedzējs Antonijs Valejs (*Antonius Walaeus*).

Lai gan jautājumu par Fīrekera biogrāfiju ir daudz vairāk nekā atbilžu, pateicoties Leidenes Universitātes reģistrācijas dokumentiem, ir kļuvis skaidrāk, ka Kristofors Fīrekers nav dzimis 1615. gadā vai ap 1615. gadu, bet gan ap vai, visticamāk, 1612. gadā.

LITERATŪRA

- *Album studiosorum – Album studiosorum Academiae Lugduno Batavae MDLXXV–MDCCCLXXV; accedunt nomina curatorum et professorum per eadem secula* (1875). Du Rieu Guilielmus (ed.). Hagae: Comitum apud Martinum Nijhoff.
- Arbuzovs, Leonīds (1890). Etwas aus alten Stammbücher. *Rigascher Almanach für 1891*. Riga: W. F. Häcker, S. 26–44.
- Arbuzovs, Leonīds (1925). 17. g. s. latviešu gramatika bij. Kurzemes hercogu bibliotēkā Pēterpilī. *Filologu biedrības raksti*, 5, 106.–125. lpp.
- Bērziņš, Ludis (1928). Kristofors Fūrekers un viņa nozīme latviešu literatūrā. *Filologu biedrības raksti*, 8, 145.–224. lpp.
- Bērziņš, Ludis (1939). Ernsts Gliks tulkotāja darbā. *Izglītības Ministrijas Mēnešraksts*, Nr. 2, 149.–161. lpp.

- Draviņš, Kārlis (1965). Christophor Fürecker, Adolphiis und anderer Anteil an der lettischen Grammatik vom Jahre 1685. *Altlettische Schriften und Verfasser*, 1. Lund S. 83–114.
- Frijhoff, Willem (2008). Baltic students in the early modern period. *History of Universities*, 23 (2), pp. 174–184.
- Grudule, Māra (2015). *Kurzemes dzejnieks Kristofors Fīrekers: dzīve un dziesmas, Māras Grudules apcerētas un sakārtotas*. [Rīga]: LU Akadēmiskais apgāds.
- Grudule, Māra (2017). *Latviešu dzejas sākotne 16. un 17. gadsimtā kultūrvēsturiskos kontekstos*. Rīga: Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts.
- Kazakēnaitē, Ernesta (2018). Remark on Fürecker's studies at Leiden University and the date of his birth. *Baltu filoloģija*, 27(1–2), pp. 5–11.
- Kazakēnaite Ernesta (2025). Kristofors Fīrekers. *Nacionālā enciklopēdija*. Pieejams: <https://enciklopedija.lv/skirklis/29014-Kristofors-F%C4%ABrekers> (skatīts 19.10.2025).
- Klekere–Krekele, Ināra (2001). *Latviešu dzejas publikācijas un vienotas literārās telpas veidošanās: 1789–1855*. Promocijas darbs. Rīga.
- Mancelius, Georg (1633). *Palaestra theologica privatis XV. exercitiis olim instituta, nunc verò in Regia Academia Dorpatensi aperta. Praeside Georgio Mancelio, Semgallò SS. th. licentiatò, professore, ad D. Joh. Aedem pastore primariò, circuli Dorpatensis praepositò, nec non judicij ecclesiastici adessore. Dorpati Livonorum, excudebat Jacobus Pistorius*. Dorpat: J. Becker.
- Prögler, Daniela (2016). *English Students at Leiden University, 1575–1650: 'Advancing Your Abilities in Learning and Bettering Your Understanding of the World and State Affairs'*. London, New York: Routledge.
- Recke, Johann Friedrich von, Napiersky, Karl Eduard (1859). *Allgemeines Schriftsteller- und Gelehrten-Lexikon der Provinzen*

- Livland, Esthland und Kurland. Nachtrzüge und Fortsetzungen 1.*
Mitaue: Steffenhagen und Sohn.
- Recke, Johann Friedrich von, Karl Eduard, Napiersky (1861). *Allgemeines Schriftsteller- und Gelehrten-Lexikon der Provinzen Livland, Esthland und Kurland. Nachtrzüge und Fortsetzungen 2.* Mitaue: Steffenhagen und Sohn.
 - Rüegg, Walter (ed.) (1992). *Universities in Early Modern Europe, 1500–1800.* Cambridge: Cambridge University Press.
 - Sainio, Matti A. (1978). *Dissertationen und Orationen der Universität Dorpat 1632–1656.* Stockholm: Föreningen för svensk undervisningshistoria.
 - Straubergs, Jānis (1936). *Latviešu pirmās dziesmu grāmatas.* Rīgā: Ramave.
 - Tering, Arvo (1984). *Album Academicum der Universität Dorpat (Tartu), 1632–1710.* Tallinn: Valgus.
 - Tering, Arvo (2018). *Lexikon der Studenten aus Estland, Livland und Kurland an europäischen Universitäten, 1561–1800.* Unter Mitarbeit von Jürgen Beyer. Köln: Böhlau Verlag.
 - Tetsch, Karl Ludwig (1770). *Curländischer Kirshen=Geschichte: von dem Zustande dieser Provincial=Kirche, bis zum Ableben Gotthards ersten Herzogs zu Curland: nebst der gegenwärtigen äußerlichen kirchlichen Verfassung dieses Herzogthums 3.* Riga, Leipzig: Johann Friedrich Hartknoch.
 - Zoeteman-van Pelt, Martine (2011). *De studentenpopulatie van de Leidse universiteit 1575–1812. ‘Een volk op zijn Siams gekleet eenige mylen van Den Haag woonende’.* Leiden: Leiden University Press.

Remark on Fürecker's Studies at Leiden University and the Date of his Birth

ANNOTATION

This article briefly reviews the available biographical information on Christopher Fürecker and publishes his matriculation record at Leiden University. Some important points emerge. Firstly, Fürecker undoubtedly studied at Leiden University – he matriculated on 6 October 1636. Secondly, he lived in the *de Moorman* residence on *Pieterskerk-Choorsteeg*, the exact address of which remains to be ascertained. Thirdly, and most importantly, the matricula record mentions that Fürecker was 24 years old at the time. This suggests that Fürecker was not born in 1615 but around 1612.

Keywords: Fürecker's year of birth, Leiden University, Fürecker's addresses in Leiden.

Šis darbs ir licencēts saskaņā ar *Creative Commons Attribution 4.0 International* licenci (CC BY 4.0), kas ļauj jebkuram izmantot, kopēt, izplatīt un adaptēt darbu ar nosacījumu, ka tiek sniegta atbilstoša atsauce uz autoru un sākotnējo publikāciju. <https://doi.org/10.5281/zenodo.19333> 3